

BİR ARABA KARPUZ

İnanmamıştım ilk gördüğümde... Karpuz dilimlerini naylonlara sarmışlar, tek tek satıyorlardı. Roma'da istasyona yakın bir alanda bir dilim karpuz almış, yemiştim. Daha sonra başka Avrupa kentlerinde de rastladım dilimlenmiş karpuzlara. Öylesine alışılmamış bir şeydi ki bu! Özellikle benim kuşağım için... Yılların ötesinde buldum kendimi birden. Elimde karpuz dilimi, bir park sırasına oturup daldım geçmişe...

Bir sıcak öğle sonuydu. Yalnızdım evde. Bahçede oynuyordum. Komşu çocuklar da vardı. Saklambaç, sonra hırsız-polisçilik, en sonra da otomobilcilik... Hepsini de-

nedik, bıktık, usandık. Vakit geçmek bilmiyordu. Sıcak iyiden iyiye bastırıyordu. Birer ağaç altı bulup uzandık, Hasan, Selim ve Ayşe... Uyuduk mu uyumadık mı bilmiyorum, birden kapının zilini duydum. Yıkılırcasına çalıyordu. Koştuk, açtık. Sokakta bir atlı araba duruyor. Palabıyıklı bir arabacı, “Burası Salih Bey’in evi mi?” dedi elindeki kâğıda bakarak. “Evet,” dedim. “Bunlar sizin!” dedi... “Biz seni çağırmadık,” dedim. Paramız olsa bir karpuz alırdık. Ne güzel yenirdi bu sıcakta. Vurdun mu bıçağı o kıpkırmızı göbeği çıkarırsın, parmaklarının ucundan damlaları akıta akıta yersin. İçine bir sevinç, bir mutlu esinti dolar sanki...

“Hepsi sizin,” dedi palabıyıklı. “Baban almış, eve göndermiş.” Yüz tane miydi, daha mı çok? Arabadaki o yuvarlak, yeşil-kara çizgili karpuzlar gökten inmiş birer ödül gibi sanki bizlere. “Şu kâğıdı imzala,” dedi arabacı, “okuma yazma bilirsin tabii.” İmzaladım. Düşte gibi ne yapacağımı bilmiyordum. “Haydi, taşıyın da işime gideyim,” dedi arabacı. Alnından akan teri kocaman bir mendille sildi. “Bir tanesini, hatta iki tanesini bana bırakın bari,” diye ekledi gülerken...

İşe bir giriştik ki! Karpuzlar kocaman kocamandı. İkişer ikişer taşımaya kalkıştık. Düşürdük elimizden. Hasan iki karpuzu parçaladı. Neyse pembeymiş içleri, bir yana iteledik... Çare yoktu tek tek taşımaktan başka. “Çocuklar, şu taşlığın kenarına diziverelim,” dedim. Koşturup duruyorduk. Her birimiz taşıdığımız karpuzlarla ayrı bir öbek oluşturuyorduk. Bakalım kim daha çok karpuz taşıyacaktı! Gidip gelirken çarpışıyorduk. Bir gülmedir gi-

diyordu. Hasan’ın karpuzları kırk üç, benimkiler otuz sekiz, Ayşe’ninkiler yirmi dokuza vardı. Bir türlü toplayamadık. Sonunda karpuzcu, “Galiba yüz elli oldu,” dedi. İki tane de ona kalmış. İkisi de parçalanmış, olur yüz elli dört...

Palabıyık arabacıyı uğurladık. Döndük taşlığa. Hangi birinden başlamalı? Seç seçebildiğince... Hasan, “Haydi manavlık oynayalım!” dedi. Geçtik kendi karpuz öbeklerimizimizin başına. Hepimiz karpuz sergisi kurmuştuk, müşterileri bekliyorduk. Bağırıp durarak, “Elimi mi kestim! Kan kırmızı bunlar!” diye. “Benimkiler daha kırmızı, bunlar cana can katar!” diye. “Beş kuruşa bir karpuz, beş kuruşa...” Sonra başka bir oyuna geçtik. Kocaman topları bir ona bir bana yollamaya başladık. Biri giderken öbürü geliyordu. Yolda çarpışıyordu bilardo topları gibi. En sonra da renklerine, çizgilerine göre ayırdık.

Derken Ayşe, “Haydi birini keselim!” dedi. Koşup mutfaktan uzun ekmek bıçağını getirdim. Sapladım karpuzla, ince bir su birikintisi fırladı kesikten; bir bıçak daha, koca bir dilim belirdi. “A bu kabak!” dedi Selim... Başka birine sapladı bıçağı elimden alıp. “Bu da sapsarı be!” Sonunda kan kırmızısı çıktı ortaya. Dilimledik, başladık yemeye. Şapır şapır suları damlıyordu taşlığa. Ayşe, “Annen kızacak, bahçede yesek olmaz mı?” dedi. Hepimiz birer karpuz kapıp fırladık bahçeye.

Dut ağacının altı beş, on dakika sonra karpuz kabuğu çöplüğüne dönmüştü. Kesiyorduk karpuzu, azıcık pembeyse bırakıyorduk olduğu yerde... İlle de kan kırmızı olmalıydı karpuz dediğin! Yarım saat sonra serildik yere.

Karınlarımız şişmişti, hatta biraz da ağrımaya başlamıştı. Bahçe karpuz kabuklarıyla dolup taşmıştı. Sinekler saldırıya geçmişlerdi kabuklara. Bir yandan da karıncalar... Birbirlerine haber göndermiş tek dizi halinde geliyorlardı bu sıcakta karpuzun suyunu içmeye... Bizde bütün bunları izleyecek hal kalmamıştı. Karpuz denen meyvenin gereksiz, işe yaramaz bir şey olduğu kanısına varmıştık. “Su, yalnız su bu karpuz da...” dedi Selim. “Kavun olsaydı keşke.” Ayşe, “Kirazı bir şeye değişmem,” dedi. Ama Hasan’ın düşlediği çilekti. “Bu kadar çok yerseniz onları da sevmezsiniz,” dedim bilgiç bilgiç...

Gölgeler iniyordu artık. Kalkıp gittiler birer birer. En sona Ayşe kaldı. “Ben çok sevdim karpuzları,” dedi. “Ama annen darılmayacak mı ortalığı pislettin diye?” Aldı bir süpürge, bahçeyi derledi topladı, ben de kabukları çöpe attım.

Sonra gidip karpuzları saydım, yüz kırktı sayısı. On tane yemişiz ya da ziyan etmişiz. Ne yapmalı, nasıl hesap vermeli? Ağabeylerim geldiler ilkin. Karpuzları görünce onlar da bıçağı çekip saldırdılar. Bir, bir daha. Bir daha... Akşam babamla annem karpuzlara baktılar, bir şey demediler. Akşam yemeğinde hiçbirimizde karpuzlara çatal değdirecek hal yoktu. Babamla annem o kocaman kıpkırmızı göbeği yerken, bize bakıp gülüyorlardı.

Gece, düşümde gördüm karpuzları. İnsan gibi olmuşlar. Bir tanesi karnında incecik bir bıçakla dolaşıyordu ortalık yerde. “Sen vurdun beni, sen!” diye üstüme üstüme yürüyordu bir başkası... Hele o sarılar, pembeler paramparça sürükleniyorlardı yerlerde, çekirdeklerini yü-

zümeye fırlatarak... Yüzlercesi sağdan soldan yuvarlanıyordu beni ezmek için. Büyüyorlardı durmadan, büyüyorlardı. Kaçacak yer arıyordum...

Biri dokundu elime. Silkinip kendime geldim. Bir İtalyan, çöp tenekesini gösteriyordu. Karpuz diliminin kabuğunu ortaya atmamam için! Elimde tutuyordum, herhalde nereye atacağını düşünen bir yabancı demiş, yardım etmek istemiş... İncecik karpuz kabuğunu çöpe attım... Geçmişte kalan bir çocuk gülüyordu halime. Yüzlerce karpuz arasında mutluluktan, sevinçten şaşırılmış bir çocuktuktu o. Bir daha yaşanmaz böyle şeyler. Şimdi tek tek karpuz almak bile büyük bir sorun neredeyse; belki bizde de dilim dilim satılacak kavunlar, karpuzlar! Arabalar dolusu karpuz, beğen beğendiğini, diye bir sürü karpuz bıçak çalmalar inanılmaz birer anı olacak... O günleri yaşayan bizler bile, bütün o çocukluk serüvenleri bir düşmüydü diye düşünmüyor muyuz dalıp gittiğimizde?

Ne zaman bir karpuz arabası görsem, bizim eve mi gidiyor diye bir umuda kaptırırım kendimi. Bir an sürer bu. Sonra anlarım o eski güzel günlerin geçmişte kaldığını... Yine de bir süre arkasından yürürüm o karpuz arabasının. Palabıyıklı karpuzcuların sesi bana o geçmiş yılların içinden koparak gelir: “Kan kırmızı bunlar, elini mi kestini arkadaş, kan kırmızı, kan kırmızı...”

O HAZİRAN GÜNÜ

Bir haziran günüydü. Bütün haziranlar birbirine benzer. Yılların çok gerisinde kalanlar da... Güneşli, aydınlık, sıcak, sevinç dolu bir gün. İlkokul öğrencisiydim. Şimdi, gözlerimi kapatınca o günlere geri dönebiliyorum ancak. Zor bir şey kendimi ilkokul çağında görmek, duymak, yaşamak.

Benim okulum öbür okullardan değişikti. Yabancı öğretmenlerin ders verdikleri bir okuldu. Dik bir yokuşun dibinde koskoca bir yapı, üzerinde sallanan iki bayrak, biri bizim bayrağımız, biri de Fransız bayrağı... Bu okulun her şeyi başkaydı; ders sabahın sekizinde başlar, akşamın